

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Literatura powszechna do XVIII wieku		9.2.0376	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Historii Literatury Polskiej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia polska	forma	stacjonarne
		moduł	dziennikarstwo i wiedza o mediach, nauczycielska, edytorska
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Janusz Mosakowski; dr Bartosz Dąbrowski; dr Agnieszka Friedrich; dr Dariusz Piotrowiak; dr hab. Magdalena Kreft-Świetlik; dr Piotr Kąkol; dr Anna Reglińska-Jemioł; prof. dr hab. Edward Jakiel			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		2	
Ćw. audytoryjne		Semestr 1:	
Sposób realizacji zajęć		30 godzin - udział w ćwiczeniach;	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		20 godzin - samodzielne studiowanie literatury oraz przygotowanie do zajęć i zaliczenia przedmiotu wraz z zaliczeniem.	
Liczba godzin		Razem: 50 godzin = 2 ECTS.	
Ćw. audytoryjne: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2022/2023 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
Analiza tekstów z dyskusją		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		- wykonanie pracy zaliczeniowej - projekt lub prezentacja	
		- zaliczenie ustne	
		- ustne lub pisemne przedstawienie zagadnień wskazanych przez Prowadzącego; zaliczenie ustne lub test ze znajomości wybranych przez Prowadzącego lektur	
		- kolokwium	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje zaliczenie na podstawie:	
		Ćwiczenia:	
		• czynnego udziału w ćwiczeniach, systematycznego przygotowywania w formie ustnej i/lub pisemnej zagadnień wskazanych przez prowadzącego (50%),	
		• zaliczenia ustnego lub pisemnego (zakres: patrz rubryka „Treści programowe”), albo testu pisemnego ze znajomości wybranych przez prowadzącego lektur (50%).	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	aktywny udział w zajęciach	ustne lub pisemne przygotowanie zagadnień przez prowadzącego (praca zaliczeniowa/referat/prezentacja)	zaliczenie ustne/pisemny test ze znajomości lektur
Wiedza			
K_W01	+	+	+
K_W02	+	+	+
Umiejętności			
K_U01	+	+	+
K_U03	+	+	+
K_U06	+	+	+
Kompetencje społeczne			
K_K01	+	+	+
K_K06	+		

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

Brak wymagań formalnych.

B. Wymagania wstępne

W przypadku studentów z zagranicy konieczna jest znajomość języka polskiego w stopniu umożliwiającym zrozumienie treści prezentowanych podczas zajęć i aktywny w nich udział.

Cele kształcenia

Zapoznanie studentów z wybranymi dziełami kultury literackiej i jej autorami – od antyku po koniec XVIII wieku; poznanie procesu historycznoliterackiego, przemian konwencji, form i gatunków literackich. Literatura powszechna omawiana jest w powiązaniu z szeroko rozumianą kulturą (głównie filozoficzną) oraz poprzez zauważalne związki z literaturą polską.

Treści programowe**A. Problematyka wykładu**

Wykład obejmuje: ogólną charakterystykę literatur krajów europejskich w perspektywie rozwojowej od antyku po koniec XVIII wieku; zagadnienie wielostronnych zależności, wpływów, inspiracji pomiędzy literaturami narodowymi; zakres znaczeniowy pojęcia „kanon”; elementy retoryki grecko-rzymskiej.

B. Problematyka ćwiczeń

W programie ćwiczeń w sposób chronologiczny wprowadza się wiedzę o twórczości pisarzy, poczynając od starożytności biblijnej, poprzez antyk grecko-rzymski oraz chrześcijański, europejskie średniowiecze, renesans i barok, na wiek XVIII kończąc. Przeprowadza się analizę i interpretację wybranych dzieł literatury światowej. Analizuje się poszczególne etapy, formy rozwoju gatunków literackich; dokonuje się przeglądu myśli teoretycznej i najważniejszych ośrodków twórczych. Literatura powszechna omawiana jest w kontekście tendencji rozwojowych kultury, a także poprzez zauważalne związki z literaturą polską.

Wykaz literatury

Każdorazowo na początku semestru prowadzący ustala zestaw lektur wymaganych do zaliczenia przedmiotu.

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):**A.1. wykorzystywana podczas zajęć**

- Ajschylos, Sofokles, Eurypides, Antologia tragedii greckiej, wybrał i oprac. S. Stabryła, przeł. S. Srebrny [i in.], Kra-ków 1975;
- Arystofanes, Żaby, przeł. B. Butrymowicz, oprac. J. Łanowski, Wrocław 1955, BN II 94;
- Biblia w przekładzie księdza Jakuba Wujka z 1599 r. Transkrypcja typu „B” oryginalnego tekstu z XVI w. i wstępy ks. J. Frankowski, Warszawa 1998 (możliwe też inne przekłady, np. tzw. Biblia Tysiąclecia lub przekład Brytyjskiego i Zagranicznego Towarzystwa Biblijnego);
- Horacy, Wybór poezji, oprac. J. Krókowski, Wrocław 1967, BN II 25;
- Carmina Burana: cantiones profanae, wybór i układ Carl Orff, tł. M. Piechal, Szczecin 1988;
- F. Petrarca, Wybór pism, wybór, wstęp i koment. K. Morawski, przeł. F. Faleński [i in.], Wrocław 1983, BN II 206;
- W. Shakespeare, Hamlet, przeł. S. Barańczak, wyd. 3 popr., Kraków 1997;
- P. Corneille, Cyd albo Roderyk, przeł. J. A. Morsztyn, [w:] J. A. Morsztyn, Utwory zebrane, oprac. L. Kukulski, War-szawa 1971;
- Molière, Tartuffe; Don Juan [w:] Wybór komedii, przeł. B. Korzeniewski, oprac. J. Pawłowiczowa, Wrocław 2001, BN II 248;
- J. B. Racine, Fedra [w:] Tenże, Andromacha; Berenika; Fedra, przeł. M. Wroncka, K. Brończyk, A. Międzyrzeczka, oprac. B. Sosień, Wrocław 1997, BN II 242;
- Wolter, Kandyd czyli Optymizm, przeł. T. Boy-Żeleński, Kraków 2004;
- H. Walpole, Zamek w Otranto. Opowieść gotycka (1764), przeł. M. Przymanowska;

- J. Macpherson, Pieśni Osjana (1765), przeł. S. Goszczyński, zweryfikował J. Strzetelski, Wrocław 1980, BN II 202;
- J. W. von Goethe, Cierpienia młodego Wertera, przeł. L. Staff, oprac. O. Dobijanka-Witczakowa, wyd. 4 uzup., Wrocław 2000, BN II 22.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

- Homer, Iliada, przeł. K. Jeżewska, wstęp i przypisy J. Łanowski, wyd. 14, Wrocław 1986, BN II 17 lub Homer, Odyseja, przeł. L. Siemieński, wstępem poprzedziła Z. Abramowiczówna, oprac. i objaśn. opatrzył J. Łanowski, wyd. 10, Wrocław 1992, BN II 21;
- Brewiarz miłości. Antologia liryki staroprowsalskiej, przeł. i oprac. Z. Romanowiczowa, Wrocław 1963, BN II 137;
- Antologia angielskiej poezji metafizycznej XVII stulecia, wyboru dokonał, przeł., wstępem opatrzył i oprac. S. Barań-czak, wyd. 2 popr. i poszerz., Warszawa 1991;
- G. Marino, Adon, przeł. Anonim, z rękopisów wydali L. Marinelli, K. Mrowcewicz, t. 1-2, Rzym-Warszawa 1993 (wybór);
- B. Pascal, Myśli, przeł. T. Żeleński (Boy), Warszawa 1977 (lub inne wyd.);
- L. Sterne, Podróż sentymentalna przez Francję i Włochy, przeł. A. Glinczanka, oprac. Z. Sinko, Wrocław 1973, BN II 174;
- Beaumarchais, Wesele Figara., przeł. i przedmową opatrzył T. Boy-Żeleński, Kraków 2003.

B. Literatura uzupełniająca

- Literatura świata: Literatury narodowe. Twórcy i dzieła. Prądy i kierunki, Warszawa 2007;
- Dzieje literatur europejskich, pod red. W. Floryana, t. 1-3, Warszawa 1977-1991;
- Literatura Europy, pod red. A. Benoit-Dusaosoy i G. Fontaine'a, Gdańsk 2009.

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W01, K_W02 K_U01, K_U03, K_U06 K_K01, K_K06	K_W01, K_W02 Student: <ul style="list-style-type: none"> • ma uporządkowaną wiedzę o literaturach narodowych do XVIII wieku (K_W01, K_W02), • zna miejsce poszczególnych literatur narodowych w literaturze powszechnej (K_W01, K_W02), • ma orientację w powiązaniach dzieł literatury powszechnej ze sztuką, filozofią, historią (K_W01, K_W02), • ma podstawową wiedzę na temat charakterystycznych gatunków literackich pojawiających się w obrębie poszczególnych epok literackich (K_W01, K_W02), • nabywa wiedzę z zakresu poetyki historycznej i retoryki (K_W01; K_W02), • zna treść najważniejszych dzieł literatury powszechnej, biografie sławnych pisarzy, powtarzane i najważniejsze zjawiska i motywy (K_W01, K_W02), • ma orientację w zależnościach zachodzącymi pomiędzy poszczególnymi literaturami narodowymi oraz w ich odrębnościach (K_W01, K_W02).
	Umiejętności K_U01, K_U03, K_U06 Student: <ul style="list-style-type: none"> • potrafi analizować, interpretować i oceniać dzieła literatury powszechnej od antyku do XVIII wieku (K_U01, K_U03), • potrafi dostrzegać zależności pomiędzy poszczególnymi literaturami narodowymi (K_U01, K_U03), • posiada umiejętność postrzegania istotnych przemian konwencji, form i gatunków literackich (K_U01; K_U03), • umie odczytywać ze zrozumieniem świadectwa literackie epok dawnych (K_U01, K_U03), • potrafi poprawnie posługiwać się podstawowymi terminami z zakresu poetyki historycznej i retoryki (K_U01, K_U03), • dostrzega wpływ literatury powszechnej na literaturę i kulturę polską (K_U01, K_U03), • potrafi poprawnie scharakteryzować epoki i prądy literackie występujące do XVIII wieku (K_U01, K_U03), • analizuje, poddaje krytyce i wypowiada się pisemnie lub ustnie na temat omawianych dzieł literackich i odnoszących się do nich tekstów literaturoznawczych (K_U01, K_U03), • zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności z obszaru literatury powszechnej i rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się (K_U06).
	Kompetencje społeczne (postawy) K_K01, K_K06 Student: <ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie podejmuje proste działania badawcze związane z literaturą powszechną (K_K01),

	• potrafi pracować samodzielnie i w grupie, zajmując się zagadnieniami związanymi z literaturą powszechną (K_K01, K_K06), • rozumie potrzebę dbania o literaturę innych narodów jako wspólnego (europejskiego) dziedzictwa kulturalnego (K_K01, K_K06), • rozumie potrzebę stałego odnawiania we współczesnym życiu kulturalnym spuścizny literackiej epok dawnych (K_K01, K_K06).

Kontakt

janusz.mosakowski@ug.edu.pl